

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 14.12.2022
SWD(2022) 409 final

DOCUMENT DE LUCRU AL SERVICIILOR COMISIEI
REZUMAT AL RAPORTULUI PRIVIND EVALUAREA IMPACTULUI

care însoțește documentul

**Comunicarea Comisiei - Orientări pentru examinarea ajutoarelor de stat în sectorul
pescuitului și acvaculturii**

**REGULAMENTUL (UE) .../... AL COMISIEI din XXX de declarare a anumitor
categorii de ajutoare acordate întreprinderilor care își desfășoară activitatea în
producția, prelucrarea și comercializarea produselor pescărești și de acvacultură ca
fiind compatibile cu piața internă, în aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul
privind funcționarea Uniunii Europene**

și

**Regulamentul (UE) nr. 717/2014 al Comisiei din 27 iunie 2014 privind aplicarea
articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor *de
minimis* în sectorul pescuitului și acvaculturii**

{C(2022) 9139 final} - {SEC(2022) 441 final} - {SWD(2022) 408 final}

Fișă rezumat
Evaluarea impactului revizuirii normelor privind ajutoarele de stat pentru sectorul pescuitului și acvaculturii
A. Necesitatea de a acționa
Care este problema și de ce constituie o preocupare la nivelul UE?
Problemele identificate în ceea ce privește revizuirea normelor privind ajutoarele de stat pentru sectorul pescuitului și acvaculturii (cuprinzând un regulament de exceptare pe categorii sectorial cunoscut sub denumirea de „FIBER”, Orientările pentru examinarea ajutoarelor de stat în sectorul pescuitului și acvaculturii și ajutoarele publice acordate în temeiul Regulamentului privind ajutoarele <i>de minimis</i> în sectorul pescuitului și acvaculturii) sunt următoarele: (i) sarcini administrative inutile în ceea ce privește măsurile pentru care Comisia a dobândit suficientă experiență; (ii) plafonul individual <i>de minimis</i> și limita națională nu mai sunt adaptate la evoluțiile pieței și la inflație și există un tratament diferențiat pentru industria de prelucrare și comercializare; (iii) nealinierea la FEAMPA și (iv) lipsa de transparență în ceea ce privește controlul ajutoarelor de stat. Părțile interesate cele mai afectate de revizuire sunt autoritățile care acordă ajutoare din statele membre și întreprinderile din sectorul pescuitului și acvaculturii din întreaga UE (indirect, în calitate de beneficiari eligibili sau reali).
Care este rezultatul urmărit?
Obiectivul general este de a institui norme privind ajutoarele de stat pentru sectorul pescuitului și acvaculturii care pot contribui la realizarea obiectivelor PCP și ale Pactului verde, optimizând în același timp cadrul pentru a spori eficiența într-un mod care să nu denatureze concurența dintre întreprinderile concurente din toate statele membre. În acest scop, revizuirea va urmări patru obiective specifice: (i) asigurarea simplificării administrative; (ii) adaptarea cadrului <i>de minimis</i> la cele mai recente evoluții ale pieței; (iii) asigurarea coerenței normelor privind ajutoarele de stat în sectorul pescuitului și acvaculturii cu obiectivele FEAMPA și ale PCP și (iv) creșterea transparenței și a disciplinei de piață. În ceea ce privește aceste obiective, există obiective operaționale și criterii pe baza cărora succesul poate fi măsurat în viitor: (i) evitarea denaturării concurenței; (ii) simplificarea administrativă prin reducerea sarcinii.
Care este valoarea adăugată a acțiunii la nivelul UE (subsidiaritate)?
Nu se aplică principiul subsidiarității deoarece Comisia are competență exclusivă în acest domeniu.
B. Soluții
Care sunt diferitele opțiuni disponibile pentru atingerea obiectivelor? Există o opțiune preferată? Dacă nu, de ce?
Raportul de evaluare a impactului stabilește cinci opțiuni de politică (opțiunile de politică disponibile abordează separat problemele identificate, din cauza naturii lor, realizând o împărțire în trei secțiuni, referitoare la plafonul <i>de minimis</i> și la limita națională, alinierea la FEAMPA și costurile inutile și pragurile de publicare): 1) mărirea plafonului individual <i>de minimis</i> și a limitei naționale; 2) mărirea plafonului <i>de minimis</i> pentru prelucrare și comercializare pentru a reflecta plafonul aplicabil în sectorul agricol; 3) alinierea cadrului la FEAMPA, dar adaptarea la controlul ajutoarelor de stat; 4) alinierea cadrului la FEAMPA, adaptarea la controlul ajutoarelor de stat și revizuirea; 5) reducerea pragurilor de publicare pentru ajutoarele individuale. Opțiunea de politică preferată este o combinație a opțiunii 1 cu opțiunea 4 și cu opțiunea 5 (deoarece acestea se referă la probleme diferite, au un impact independent și pot fi combinate, iar impacturile lor cumulate).

Care sunt punctele de vedere ale diferitelor părți interesate? Cine sunt susținătorii fiecărei opțiuni?
Autoritățile statelor membre, care vor fi cel mai afectate de opțiunile de politică propuse, și-au exprimat îngrijorarea cu privire la sarcina administrativă suplimentară la care s-ar putea aștepta ca urmare a reducerii propuse a pragurilor de publicare (opțiunea 5) și a eliminării din FIBER a ajutorului pentru sprijinul la înființare pentru tinerii pescari (opțiunea 4). În același timp, aceștia au salutat extinderea preconizată a domeniului de aplicare al FIBER, prevăzută de opțiunea 4, și mărirea limitei naționale <i>de minimis</i> și a plafonului individual (opțiunea 1). Alte părți interesate (întreprinderi și organizații de producători care își desfășoară activitatea în acest sector) au pledat pentru o mărire a plafonului individual și a limitelor naționale (opțiunea 1) și chiar pentru o mărire a plafonului individual la același nivel ca cel aplicabil prelucrării și comercializării produselor agricole (opțiunea 2).
C. Impacturile opțiunii preferate
Care sunt avantajele opțiunii preferate (sau ale opțiunilor principale, în cazul în care nu există o opțiune preferată)?
Opțiunea preferată ar ajusta limita națională <i>de minimis</i> și plafonul individual la evoluțiile economice (opțiunea 1), ar spori transparența controlului ajutoarelor de stat (opțiunea 5) și ar alinia cadrul privind ajutoarele de stat în acest sector la FEAMPA, sporind în același timp eficiența (opțiunea 4). Acest lucru, la rândul său, ar spori eficacitatea normelor privind ajutoarele de stat în sectorul pescuitului și acvaculturii. Opțiunea preferată ar contribui mai bine la atingerea obiectivelor PCP și ale Pactului verde (prin alinierea la FEAMPA). Aceasta ar duce la o simplificare administrativă considerabilă, în special pentru autoritățile statelor membre, dar și pentru Comisie.
Care sunt costurile aferente opțiunii preferate (dacă există; în caz contrar, ale opțiunilor principale)?
Opțiunea preferată ar conduce la costuri administrative mai mari pentru autoritățile statelor membre pentru a se conforma noilor cerințe în materie de transparență și prin necesitatea de a notifica măsurile de ajutor pentru sprijinul la înființare pentru tinerii pescari, după eliminarea sa din FIBER. Totuși, aceste costuri ar trebui să fie compensate de departe de beneficiile preconizate în urma extinderii FIBER pentru a include trei noi măsuri și a măririi plafonului individual <i>de minimis</i> și a limitei naționale.
Care sunt efectele asupra IMM-urilor și asupra competitivității?
Opțiunea preferată ar avea un impact pozitiv asupra IMM-urilor, și anume prin introducerea a trei noi măsuri în cadrul FIBER. Procedurile mai rapide privind ajutoarele de stat înseamnă un acces mai rapid la ajutor. Acest lucru este relevant în special pentru IMM-uri, al căror acces la finanțare este adesea limitat. IMM-urile vor beneficia într-o mai mare măsură de extinderea preconizată a domeniului de aplicare al FIBER decât întreprinderile mari, întrucât multe dintre măsurile incluse în FIBER se limitează la IMM-uri. IMM-urile ar beneficia, de asemenea, de un sprijin mai rapid prin intermediul ajutoarelor <i>de minimis</i> în cadrul opțiunii 1.
Proportionalitate?
Opțiunile preferate abordează în mod eficace și proporțional problemele evidențiate.

D. Acțiuni ulterioare

Când va fi reexaminată politica?

Noul regulament FIBER și *de minimis* ar urma să fie valabil până în 2029, ceea ce înseamnă că o evaluare a FIBER (și, de asemenea, a orientărilor) ar urma să fie efectuată înainte de sfârșitul anului 2028. O transparență sporită în cadrul opțiunii preferate 5 ar trebui să aibă un impact pozitiv asupra controlului ajutoarelor de stat și ar trebui să îmbunătățească disponibilitatea datelor la nivelul beneficiarilor individuali. Introducerea unui registru *de minimis* ar trebui să conducă la aceleași rezultate. Serviciile Comisiei efectuează o monitorizare *ex post* anuală pe baza unui eșantion de scheme de ajutor existente. În plus, Comisia depune eforturi pentru a efectua evaluări *ex post* ale schemelor de ajutoare de stat care prezintă riscuri ridicate de posibile denaturări ale concurenței. Tabloul de bord privind ajutoarele de stat, care oferă informații cu privire la situația generală a ajutoarelor de stat în fiecare stat membru, este un alt instrument important. În fine, o evaluare viitoare ar trebui să analizeze succesul inițiativei în raport cu obiectivele operaționale stabilite mai sus (reducerea la minimum a riscului de denaturare a concurenței și asigurarea simplificării administrative).

Rezumatul evaluării

A. Context și obiective

Controlul ajutoarelor de stat este un instrument-cheie al politicii UE în domeniul concurenței, astfel cum este consacrat în Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene. Obiectivul său este de a proteja piața internă prin prevenirea denaturărilor nejustificate ale concurenței și ale schimburilor comerciale. În general, tratatul interzice ajutoarele de stat, cu excepția cazului în care acestea sunt justificate din rațiuni de dezvoltare economică sau pentru binele comun. Comisia Europeană monitorizează utilizarea ajutoarelor naționale de către statele membre și stabilește norme care reglementează evaluarea compatibilității acestora cu buna funcționare a pieței interne.

Cadrul specific privind ajutoarele de stat pentru pescuit și acvacultură cuprinde regulamentul de exceptare pe categorii în sectorul pescuitului (FIBER)¹, regulamentul privind ajutoarele *de minimis*² și orientările sectoriale³. Această evaluare analizează modul în care acest cadru a funcționat în raport cu principalele sale obiective:

- reducerea la minimum a denaturării concurenței și a schimburilor comerciale în sectorul pescuitului și acvaculturii, oferind astfel previzibilitate și securitate juridică statelor membre și beneficiarilor de ajutoare de stat;
- o mai bună prioritizare a activităților de asigurare a respectării normelor privind ajutoarele de stat și o mai mare simplificare;
- sporirea transparenței, evaluarea eficace și controlul respectării normelor privind ajutoarele de

¹ Regulamentul (UE) nr. 1388/2014 al Comisiei din 16 decembrie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare acordate întreprinderilor care își desfășoară activitatea în producția, prelucrarea și comercializarea produselor obținute din pescuit și acvacultură ca fiind compatibile cu piața internă, în aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, JO L 369, 24.12.2014, p. 37.

² Regulamentul (UE) nr. 717/2014 al Comisiei privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor *de minimis* în sectorul pescuitului și acvaculturii, JO L 190, 28.6.2014, p. 45.

³ Comunicarea Comisiei - Orientări pentru examinarea ajutoarelor de stat în sectorul pescuitului și acvaculturii, JO C 217, 2.7.2015, p. 1.

stat la nivel național și la nivelul Uniunii și

— contribuirea la realizarea obiectivelor politicii comune în domeniul pescuitului.

Evaluarea este motivată de expirarea FIBER și a regulamentului privind ajutoarele *de minimis* la 31 decembrie 2022. Orientările în sine nu includ o clauză de caducitate. Cu toate acestea, complementaritatea lor cu FIBER și cu regulamentul privind ajutoarele *de minimis* și legătura lor cu Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime (FEPAM) impun revizuirea lor în lumina revizuirii acestor regulamente și a adoptării succesorului FEPAM, Fondul european pentru pescuit și acvacultură în domeniul maritim (FEAMPA) pentru perioada 2021-2027.

Evaluarea examinează performanța cadrului actual pe baza a cinci criterii: eficacitatea, eficiența, relevanța, coerența și valoarea adăugată pentru UE. Aceasta analizează retrospectiv modul în care au fost aplicate normele și domeniile în care se pot aduce îmbunătățiri.

Evaluarea ia în considerare datele interne, experiența dobândită în urma practicii de tratare a cazurilor și rezultatul unei consultări publice deschise. Aceasta este susținută de un studiu de evaluare extern.

Constatări principale

Evaluarea concluzionează că, în general, cadrul privind ajutoarele de stat pentru pescuit și acvacultură a funcționat bine și și-a atins obiectivele. Cu toate acestea, raportul identifică și unele deficiențe și oportunități de îmbunătățire a cadrului.

Analiza sugerează că obiectivele cadrului rămân în mare măsură **relevante** în raport cu obiectivele și prioritățile de politică ale UE. Practica de tratare a cazurilor arată că este tangibilă contribuția la obiectivele mai ample ale PCP, fapt confirmat și de feedbackul primit în faza de consultare. Chiar și atunci când analiza a fost efectuată înainte de epidemia de COVID-19 și de adoptarea unor priorități majore, cum ar fi Pactul verde, este recunoscută relevanța politicii în domeniul concurenței în sprijinirea strategiei de creștere a UE.

Analiza confirmă, de asemenea, că obiectivele instrumentelor sunt relevante, în sensul că abordează disfuncționalitățile pieței. În special, utilizarea ajutoarelor *de minimis* în perioada de evaluare pare să fi răspuns la disfuncționalitățile pieței sau la îmbunătățiri semnificative pe care piața nu le-ar fi putut aduce singură. S-a ajuns la aceeași concluzie și în cazul ajutoarelor acordate pentru măsuri care nu sunt de tip FEPAM în temeiul orientărilor și al FIBER. În ceea ce privește măsurile de tipul FEPAM în temeiul orientărilor și al FIBER, analiza arată că, în pofida îmbunătățirilor, persistă disfuncționalități ale pieței, în special în ceea ce privește sustenabilitatea și condițiile favorizante pentru facilitarea inovării și a dezvoltării pieței în economia albastră.

În ceea ce privește **eficiența**, rezultatele analizei și dovezile obținute din datele privind soluționarea cazurilor ale Comisiei și din consultări sugerează că sarcina administrativă și costurile inerente punerii în aplicare a instrumentelor de ajutor de stat sunt, în cea mai mare parte, considerate adecvate și justificate. Cu toate acestea, există mai multe posibilități de a reduce sarcina administrativă și de a obține o creștere a eficienței. În ceea ce privește transparența, claritatea și caracterul adecvat, opinia părților interesate a fost extrem de pozitivă. Acest lucru ar putea fi îmbunătățit în continuare prin monitorizarea *ex post* a cazurilor selectate, inclusiv în cazul ajutoarelor *de minimis*. În plus, ținând seama de faptul că doar aproximativ 20-25 % din totalul ajutoarelor de stat cheltuite în UE sunt acordate în condiții de transparență, se pare că cerințele de publicare pentru ajutoarele individuale nu asigură pe deplin punerea la dispoziția

publicului a informațiilor relevante.

Analiza efectuată pare, de asemenea, să evidențieze **eficacitatea** cadrului privind ajutoarele de stat în sectorul pescuitului și acvaculturii. Nivelul mai ridicat de detalieri a instrumentelor juridice a permis o evaluare mai transparentă și mai raționalizată a compatibilității în ceea ce privește atât gestionarea de către Comisie a ajutoarelor notificate, cât și utilizarea de către statele membre a FIBER; controlul ajutoarelor de stat a devenit mai previzibil și, prin urmare, a sporit securitatea juridică pentru statele membre și beneficiarii ajutorului. În ceea ce privește ajutoarele exceptate pe categorii, concepția actuală este cuprinzătoare și a contribuit la obiectivele PCP prin consolidarea programelor operaționale FEPAM ale statelor membre și prin facilitarea unei abordări coerente și consecvente în întreaga UE. Cu toate acestea, experiența în gestionarea cazurilor, susținută de analiza din studiul extern, indică posibilitatea de a extinde domeniul de aplicare al FIBER și de a evita notificările în cazul în care Comisia a dobândit suficientă experiență și în cazul în care nu există nicio amenințare la adresa concurenței și a comerțului. În ceea ce privește ajutoarele *de minimis*, se poate afirma, în general, că structura actuală poate aborda prompt evenimente excepționale fără a genera concurență sau denaturări ale pieței, dar rezultatele evaluării arată că plafonul individual și limita națională, care au fost stabilite și evaluate ultima dată în 2007 și în 2013, nu sunt adecvate pentru toate statele membre (pe de altă parte, mărirea plafonului individual nu pare adecvată, având în vedere riscul ridicat deja existent de denaturare a concurenței în unele state membre ale UE). Un alt punct de luat în considerare este că plafonul pentru industria de prelucrare și comercializare a peștelui este aliniat în prezent la cel al sectorului producției primare de pește (30 000 EUR) și diferă în mare măsură de cel al prelucrării și comercializării produselor agricole (200 000 EUR) – acest aspect trebuie totuși studiat cu prudență, având în vedere structura diferită a sectorului și preocupările legate de durabilitate. În cele din urmă, analiza arată că orientările sunt, în general, relevante și adecvate, cu unele excepții, cum ar fi lipsa unor orientări privind schemele care vizează compensarea daunelor cauzate de speciile protejate de animale.

Normele din sectorul pescuitului și acvaculturii sunt **coerente** cu alte instrumente orizontale de ajutor de stat, astfel cum confirmă practica internă și toate părțile interesate relevante în etapa de consultare. În ceea ce privește **coerența externă**, noile priorități ale Comisiei pentru perioada 2019-2024 (în special Pactul verde european) și alte evenimente recente nu au încă un impact definitiv și cuantificabil asupra instrumentelor de ajutor de stat pentru sectorul pescuitului și acvaculturii și în această etapă se poate efectua doar o evaluare limitată. Cu toate acestea, rezultatele consultării publice arată deja necesitatea de a acționa și de a alinia cadrul privind ajutoarele de stat la politicile de mediu (în prezent accentuată de nevoile Pactului verde). Deși se consideră că măsurile actuale privind ajutoarele de stat contribuie la obiectivele Pactului verde, acestea ar trebui să fie „adaptate”, în sensul că ar trebui să se alinieze cadrul privind ajutoarele de stat la modificările introduse în FEAMPA.

În fine, arhitectura ajutoarelor de stat pentru sectorul pescuitului și acvaculturii examinată în cadrul acestei evaluări are o **valoare adăugată a UE** evidentă, având în vedere că atât politica în domeniul concurenței, cât și politica comună în domeniul pescuitului sunt competențe exclusive ale UE. Cadrul actual demonstrează valoarea adăugată a UE prin garantarea securității juridice și prin asigurarea respectării obiectivelor de politică stabilite în PCP și în Regulamentul privind FEPAM pentru perioada 2014-2020.